

έπι: τῶν αἰτίων τῆς γενέσεως τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς ὑψησταμένων ἡλεκτρικῶν ρευμάτων, ἀτίνα πρὸ αὐτοῦ ὁ κ. Kunkel ἀπέδωκεν εἰς τὴν καθαρῶς μηχανικὴν ἐνέργειαν τοῦ ὕδατος, συνεπέρανεν οὗτος ὅτι, ἀφ' ἐνὸς μὲν οὐδόλως ἀμφίβολον εἶνε ὅτι τὰ ἡλεκτρικὰ ταῦτα ρεύματα ὀφείλονται: εἰς τὴν ἐν τοῖς φυτοῖς μεταβολὴν τῶν διαφόρου φύσεως οὔσιων, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ὅξυγόνου καὶ τὴν ἀρρεμοίωσιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὅξεος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ κίνησις τοῦ ὕδατος δυνατὸν μὲν νὰ συντελῇ πως εἰς τὴν γένεσιν τῶν ἡλεκτρικῶν ρευμάτων, ἀλλὰ βεβαίως ἡ πρὸς τοῦτο ἐνέργεια αὐτοῦ εἶνε δευτερεύουσα.

Κατὰ τοὺς ἐν τοῖς Annales des mines δημοσιευμένους πίνακας, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι παρήγαγον, κατὰ τὸ 1891, μεταλλικὰ μὲν προϊόντα (χυτοσιδῆρον, ἄργυρον, χρυσόν, χαλκόν, μόλυβδον, φευδάργυρον, ὑδράργυρον, νικέλιον, ἀργίλλιον, καστίτερον, ἀντιμνίον καὶ λευκόχρυσον ἀκατέργαστον) διλικῆς ἀξίας 302 307 322 δολλαρίων, μὴ μεταλλικὰ δὲ προϊόντα (γαιάνθρακα, λιγνίτην, κτλ., ἀνθρακίτην, λίθους πρὸς οἰκοδόμησιν, πετρέλαιον, ἀσβεστον, ἄλας, θεῖον, γύψον, ἄσφαλτον, βρώμιον, σιμέριδα, κτλ.) διλικῆς ἀξίας 356 216 615 δολλαρίων, ἔτι δὲ καὶ ἔτερα ἀξίας 10 000 000 δολλαρίων. Οὕτω ἡ διλική ἀξία τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἔξωρχθεντῶν ὅρυκτῶν ἐνέργειται, κατὰ τὸ 1891, εἰς 668 524 537 δολλάρια.

Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος, αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι ἔξωρυξαν ὄρυκτὰ (γαιάνθρακα, λιγνίτην, χυτοσιδῆρον καὶ σιδῆρον) διλικῆς ἀξίας 460 203 861 δολλαρίων (2 301 019 306 φρ.), ἤτοι πρέπου τὰ 2/3 τῆς παραγωγῆς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΒΕΡΓΗ.—Ο Μαγαζητικὸς τῆς Βοσκοπούλας, ἔγον εἰς πράξια πίνει, ὑπὸ Δημ. Κορομηλᾶ, μέλος Σάιλετ.—**ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.**—**ΧΡΟΝΙΚΑ.**

Τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ ἀνεβιβάσθη τὸ πρῶτον κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ὁ Ἀγαπητὸς τικὸς τῆς Βοσκοπούλας Κορομηλᾶ, τοῦ πολυγράφου τούτου νεωτέρου δραματοποιοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀπὸ τῆς πέμπτης χρόνος οὐδαμῶς ἐπαρκῆ ἡμῖν ὥπως γράψωμεν ἐκτενῶς, ὑπὸ τεχνικὴν ἐποψίν κρίνοντες τὸ ἔργον, ἀναβάλλομεν νὰ πράξωμεν τοῦτο τῇ ἐπιούσῃ κυριακῇ, περιοριζόμεθα δὲ νῦν εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσωσις.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Ἡ ὑποδυσμένη τὸ πρόσωπον τῆς Βοσκοπούλας δεσποινὶς Αἰκατερίνην Βεργῶν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον καθὰ ἡ καλλιτεχνία τοῦ θεάτρου διδάσκει ἀπέδωκεν, ὡς πράγματι καλλιτέχνις, ἦσε δὲ καὶ τὰ ἄσματα ὅρθως λίαν. Ὡς γνωστὸν δὲ κέκτηται γάλικειαν φωνὴν salon. Ο δὲ

κ. Πεταλᾶς εἶχε τὸ ἀρειμάνιον καὶ γενναῖον τοῦ ὄρεινοῦ, ὅπερ ὁ χαρακτὴρ τοῦ Μήτρου ἀπαιτεῖ, ἐψαλε δὲ καὶ τὸ ὄμα τῆς Βοσκοπούλας τοῦ Ζαλοκώστα, ὅπερ ὁ κ. Ταβουλάρος πέρυσι δὲν ἐπράξεν. Ἐπιτυχῆς ἦν ἡ κ. Βονασέρα ὡς Γιάνναινα. Ἡ δὲ δεσποινὶς Σμαράγδα Βερώνη, ὧδαίας ποιμενίδος, ὡς ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, περιβεβλημένη στολήν, παρουσίασεν ἡμῖν θαυμασίως τὴν Κρουστάλλω μετὰ πολλῆς χάριτος. Καλῶς ὑπεκρίναντο ἐπίσης ὁ κ. Δ. Βερώνης, ἀλλοθῆ γερω-Χρόνην ἀποδούς, ὁ κ. Κόκκος (Λιάκος), ὁ κ. Παρασκεύοπουλος (Γκέρλας), ὁ κ. Κουροῦς.

Ἐπιδοκοποῦντες τὴν θεατρικὴν κίνησιν τῶν παρισινῶν θεάτρων, παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ὅτι ἡ ἐλληνικῆς ὑποθέσεως κωμῳδία Λυσιστράτη την προτέραις ἐπιθεωρήσεοι, συνεπλήρωσε τὴν πεντηκοστὴν παράστασιν αὐτῆς. Ἐν δὲ τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ ἔξακολουθοῦ διδασκόμενον τὸ παλαιὸν ἔργον τοῦ Δουμᾶ *Un père prodigue*. δι τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη ἐν τῷ Γυμνασίῳ, τῷ 1859, καὶ ὥσπερ ἐπανελαφθῇ ἐν τῷ *Vauderville* κατὰ τὸ 1880, θεωρεῖται δὲ ἐν τῶν μᾶλλον αὐθεντικῶν ἀριστουργημάτων τῆς νεωτέρας κωμῳδίας. Ο Sarcey ἔγραψεν ἡμίσειαν δωδεκάδα ἐπιφυλλιδῶν περὶ τῆς κωμῳδίας ταύτης κατὰ διαφόρους ἐποχάς καὶ τρεῖς ἡως τέσσαρας ἐποιήσατο περὶ αὐτῆς διαλέξεις. Ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἐπανελαφθῇ ἡ *Musotte*, κωμῳδία τῶν καλλίστων, τῶν Maupassant καὶ Nornmand.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Εργημερίδες τινὲς ἀνάγραψαν πρὸ μικροῦ κατὰ πληροφορίαν ἐκ Βρυξελλῶν ὅτι ἀνεκαλύφθη ἐν Brunswick, ἐν τοῖς Ἕγγαράροις τοῦ Ἐρρίκου Litolff, μελοποιία ὅλη τοῦ Βασιλέως Λήρ κατὰ τὸ δράμα τοῦ Schakaspeare καὶ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο, κτίμα τοῦ κ. Θεοδώρου Litolff, ἐκδότου ἐν Brunswick, προσκειτο προσεχῶς νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν τινὶ μεγάλῳ γερμανικῷ θεάτρῳ. Ἐν ταῖς πληροφορίαις ταύταις πλεῖσται ὑπάρχουσιν ἀναχρίσεις, ἃς δὲ τῶν Παρισίων Χρόνος ἐνανορθοῖ οὕτως.

Ἐν πρώτοις, δὲ τασιλεὺς Λήρ οὐδαμῶς ἐν τοῖς Ἕγγαράροις τοῦ Ἐρρίκου Litolff ἐν Brunsmeeck εὑρίθη. Τὸ λυρικὸν τοῦτο δράμα συνετέθη ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ μελοποιία δὲ αὐτῇ τοῦ Βασιλέως Λήρ ἦτο καὶ εἶνε παρὰ τῇ χήρᾳ Litolff, μόνη κληρονόμῳ τῶν ἔργων καὶ δικαιωμάτων τοῦ συζύγου αὐτῆς. Αὕτη δὲ οὐδόλως ἐπελάσθη ὅτι δὲ υελοποιὸς τοῦ Dernier Jour de la Terreur ἵγια λατικῆς καταγωγῆς καὶ ἐπολέμησε κατὰ τὸ 1870 ὑπὲρ τῆς Γαλλίας, ἐπομένως γινώσκει ὅτι τὸ τελευταῖον ἔκεινου ἔργου δεὸν νὰ παίζῃ ἐν Παρισίοις.

— Ο «Καλλιτέχνης Κόσμος» τῶν Παρισίων παρίσταται ἀναλαβῶν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν θεατρικῶν ἔξοχοτήτων. Οὕτω, κατειρωνευσάμενος τῆς Σάρρας Βερνάρ, ἥτις ῥητέον ἐν παρόδῳ θριαμβεύει ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπιτίθεται καὶ κατὰ τῆς Πάττη, ἀναδημοσιεύων ἀποστάσιματα ἴταλικῶν ἐφημεριῶν δυσμενῶς περὶ αὐτῆς γραψασῶν καὶ ἀποφανθεισῶν ὅτι ἔξησθένησεν ἡ φωνὴ αὐτῆς. Ἀγνοοῦμεν ἐὰν ἡ ἐπίθεσις ἐπεκταθῆσται καὶ ἐπὶ ἄλλων, οἷον τοῦ Mouret Sully, τοῦ Coquelin κλπ. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι αἱ κρίσεις τοῦ «Καλλιτέχνου Κόσμου» ἥκιστα μεταβάλλουσι τὰ πράγματα.

1) Πρωτεύουσα τῆς γῆς Μαδέρας.

2) Ἐν τῇ Αἰθονίᾳ (Βαλτικαῖς ἐπαρχίαις).

3) Ἐν Ἀλγερίᾳ.

4) Πόλις τῆς ὁμοιούμου χώρας τῆς Βερειδούτικῆς Αφρικῆς.

-- Ό Κάρολος Daencla, γνωστός ως ξένος καθηγητής καὶ συνθέτης, ἔδημοςί είσει τόμον ἐπιγραφόμενον *Notes et souvenirs*, μετὰ καταλόγου τῶν ἔργων καὶ τῶν ὄνομάτων τῶν διατήμων βαρβιτιστῶν (violinistes). Ο τόμος οὗτος ἐνέχει ἀκριβεῖς λεπτομερεῖς; περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ πληροφορίας περὶ τῶν νεωτέρων αὐτοῦ· τὸ δὲ περὶ αὐτῶν ἀνέκδοτά εἰσιν ως πλεῖστα. Τοιοῦτον τι φέρεται καὶ περὶ τοῦ διασήμου ζωγράφου τῆς 'Α ποθεώσεως τοῦ 'Ο μήρου Ingres, ὅστις ἐπίσης ἀριστα βάρβιτον, ἵν δὲ θαυμαστὴς τοῦ Mozart καὶ τῶν ἀρχαίων μελοποιῶν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τὸ σπουδαιότερον θέμα τῶν πολιτικῶν συζητήσεων τῆς ἔδημού δος ταύτης ἀπετέλεσεν ἡ ἐν Βερολίνῳ θερμὴ πρὸς τὸν διάδοχον τοῦ δωσικοῦ θρόνου ὑπόδοξὴ καὶ αἱ ἐνθερμοὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ 'Αλεξάνδρου τοῦ Γ' προπόδεις τοῦ γερμανοῦ μονάρχου, ὅστις ἄχρι τοσούτου ἐξώθησε τὸν ἐνδειξιν συμπαθείας πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας, ὥστε ἔχαρακτηρίσεν αὐτὸν ως τὸν προσωποποίουσιν τῆς μοναρχικῆς ιδέας καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παραδόσεων τῆς γερμανορρωσικῆς φιλίας. Ο εὐρωπαϊκὸς τύπος ἐπελάβετο σύμπας τοῦ ζητημάτος καὶ εἰς διαφόρους προέβη κρίσεις, τεινούσας εἰς τὸ ὑπόδειξαι ὅτι ἀρκούντως προλειαίνεται ἡ ὁδὸς εἰς τὸν ἀναδύνδεσιν τῶν ἀρχαίων ρωσογερμανικῶν σχέσεων καὶ διασπᾶται ἡ γαλλορρωσικὴ συμφωνία διὰ τῆς προσεγγίσεως τῶν δύο αὐτοκρατόρων. Καὶ ἐνθεν μὲν ἔνια τῶν γερμανικῶν φύλλων πειρῶνται νὰ ὑποδειξῶσιν ὅτι ἡ ἐν Βερολίνῳ συνδιάλεξις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου πρὸς τὸν τσάροβριτέστραφόν περὶ διάφορα ζητήματα, ἀναγόμενα εἰς τὸν πολιτικὸν τῶν δύο αὐτοκρατορίων, ἐνθεν δὲ τὰ σπουδαιότερα τῶν ὁργάνων τοῦ ιταλικοῦ τύπου, θεωροῦντα ως ἐπικειμένην εἰ μὴ ως τελείως ἐπιτευχθεῖσαν τὸν ρωσογερμανικὸν προσέγγισιν, καὶ οιονεὶ φοβούμενα μὴ ως συνέπεια τοῦ τοιούτου γεγονότος ἐπέλθῃ ἡ διάλυσις τῆς τριπλῆς συμμαχίας καὶ ἡ τῆς Ἰταλίας ἀπομόνωσις, ἥν οἱ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου σύμβουλοι παρέστησαν ως συνεπαγομένην ζημίαν εἰς τὰ ιταλικὰ συμφέροντα πολλῷ φοβερώτεραν τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς προσχωρίσεως τοῦ βασιλείου εἰς τὸν τριπλοῦν σύνδεσμον, ἀποφαίνονται ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς χερδονήσου καθηκον ἔχει νὰ ἔξακολουθῇ ἀπονέμουσα εἰς τὸν γερμανικὸν φιλίαν οἴαν καὶ ἄχρι τοῦδε σημασίαν καὶ νὰ παύσῃ πᾶσαν συζητούσιν περὶ τῆς τριπλῆς συμμαχίας τὰ ιταλικὰ φύλλα, ἔτι μᾶλλον τὸν ἀνάγκην τῆς εἰς ταύτην προσχωρίσεως τῆς Ἰταλίας ὑποδεικνύοντα, προβαίνουσιν ἄχρι καὶ τοῦ κηρύξαι ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας αὐτῶν τοσούτῳ μᾶλλον ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τὴν τοιαύτην συζητούσιν ὅσφ ὁ τριπλοῦς σύνδεσμος οὐ μόνον διὰ καταλλῆλου συνθήκης καθιερώθη, ἀλλὰ καὶ ἐπαγιώθη ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους.

Εὔνόπτος οὐχ ἥττον ὁ σκοπὸς τῶν ταῦτα διατεινομένων. Τὸ φάσμα τῆς γαλλορρωσικῆς συμφωνίας

οὐκ ἔδει καθεύδειν τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν τριῶν συμμάχων κρατῶν, ἃτε συναισθανομένων τὸν ἀδυναμίαν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν πολυπλοθεστέρων καὶ στρατιωτικῶν συντεταγμένων δυνάμεων τοῦ γαλλορρωσικοῦ συνδέσμου, καὶ διπνεκῶς ἔξωθει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκφρασιν ἰδεῶν, ὃν τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἀνάγκη νὰ μεταβληθῇ τὸ κρατοῦν νῦν ἐν τῇ Δύσει σύστημα τῶν συμμαχῶν· ιδίᾳ οἱ ἐν Γερμανίᾳ, ὑπὸ τοιαύτην ἐργαζόμενοι ἐποψιν, παντὶ ἀγωνίζονται σθένει νὰ ἐκτοπίσωσι τὸ κέντρον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἴδρυσης πολιτικῆς απὸ τῆς Πετρούπολεως καὶ νὰ μεταβιβάσωσιν αὐτὸν εἰς τὸ Βερολίνον· ζητεῖται δηλονότι νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη πραγμάτων κατάστασις, οἷα ἐπεκράτησεν ἀπὸ τοῦ 1879 μέχρι τοῦ 1885 ὅτε ὁ πρών ἀρχιγραμματεὺς τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ξυνεκύκα σύμπασαν τὸν Εὐρώπην καὶ ἐπέδειε τὸ φάσμα τῆς γερμανικῆς δικτατορίας ὑπὸ τε πολιτικὴν καὶ ὑπὸ στρατιωτικὴν ἐποψίν· ἐπὶ τούτῳ ἀναγράφονται ἐν ταῖς οἰκείαις ἐφημερίσι διάφοροι πληροφορίαι, αἵτινες ἐκ πρώτης ὅψεως μεγάλην ἐμποιοῦσιν αἰσθησιν, ἃτε προσημαίνουσαι σπουδαίαν μεταβολὴν ἐν τῇ καθόλου πολιτικὴ τῆς Δύσεως, δυναμένην νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως.

Καὶ κατά τινας μὲν τῶν πληροφοριῶν τούτων ὁ τόρεβος τὸ δεύτερον μεταβήσεται εἰς Βερολίνον ὅπως ἔξακολουθήσῃ τὰς ἀρξαμένας πόδην κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτη παρουσίαν διαπραγματεύσεις περὶ διαφόρων ζητημάτων, κατά τινας δὲ ἐπίκειται συνέτευξις τῶν δύο αὐτοκρατόρων Γουλιέλμου καὶ 'Αλεξάνδρου, μέλλοντα ν' ἀνασυστήσῃ τὸν πρὸ τῆς τριπλῆς συμμαχίας ὑφιστάμενον σύνδεσμον τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων. Ἀτυχῶς πάντα ταῦτα τὰ διαδιδόμενα ἐπὶ οὐδεμίᾳ στηρίζονται στερρᾶς βάσεως καὶ ἐπομένως πάντα τὰ ἐπὶ τῶν διαδιδούμενων τούτων ἀνεγειρόμενα πολιτικὰ οἰκοδομήματα καταρρέουσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ Ρωσία, συνετιθεῖσα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε παραδειγμάτων, ἕκιντα ἀποτολμᾷ τροποποίουσιν τῆς ἐφεκτικῆς αὐτῆς πολιτείας ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ πολιτικῇ ἐν γένει καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὸν Γαλλίαν φιλοφρονήσειν ἐν μέρει. Καὶ ἀληθῶς αἱ ἀνταλλαγεῖσαι ἐν Βερολίνῳ φιλοφρονήσεις Γουλιέλμου καὶ μεγάλου δουκὸς Νικολάου, αἱ γενόμεναι προπόδεις ἐκατέρου αὐτῶν καρακτηρίζονται ὑπὸ τῶν ἀπάθετορον τὰ πράγματα κρινόντων ως ἀπόρροια τῶν νόμων τῆς διεθνοῦς ζεύτημοτυπίας καὶ ως ἀπαύγασμα τῆς ἐνδειξεως ἀμοιβαίας φιλίας τῶν δύο αὐτοκρατορικῶν αὐλῶν Βερολίνου καὶ Πετρούπολεως. Αὕτοι οὗτοι οἱ ἐν ταῖς ὅχθαις τοῦ Νεύα ἀνώτεροι πολιτικοὶ κύκλοι, καίπερ ἀνομολογοῦντες τὴν θερμοτάτην ἐν τῇ γερμανικῇ πρωτευούσῃ δεξιῶσιν τοῦ διαδόχου τοῦ δωσικοῦ θρόνου, ὁπτῶς διὰ τῶν ὁργάνων αὐτῶν κηρύττονται ὅτι οὐδεμίᾳ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐπέρχεται μεταβολὴ εἰς τὸν ἐν Εὐρώπῃ γενικὸν κατάστασιν, καὶ τοι δυνατόν εἰπεῖν ὅτι ἡ τῆς Δύσεως εἰρήνη ικανάς ἐκ τῶν ἐν Βερολίνῳ γενομένων ἀργεται ὀφελείας. Ἐν τῇ τοιαύτῃ τάξει τῶν ἰδεῶν οὐδὲν τὸ σαθρὸν ὑπάρχει, ἵδως δὲ καὶ τὰ γραφόμενα τοῦ δωσικοῦ τύπου ὑπολείπονται ἐν μέρει τῆς πραγματικῆς ἀληθείας. Πρόγματι αἱ ἀνταλλαγεῖσαι φιλοφρονήσεις ἐν ταῖς ὅχθαις τοῦ